

MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 8. évfolyamosok számára

2015. január 17. 10:00 óra

NÉV: _____

SZÜLETÉSI ÉV: HÓ: NAP:

Tollal dolgozz! Ügyelj a külalakra és a helyesírásra!
A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.
A megoldásra összesen 45 perced van.
Az utolsó (10.) feladatra legalább 10–15 percet szánj!

Jó munkát kívánunk!

2015. január 17.

1. a) Az alábbi szavak első betűjét cseréld ki egy másik betűvel úgy, hogy egy-egy új, értelmes szót kapj! Az így keletkezett három szót írd a három pontvonalra! Tulajdonnevet nem írhatasz!

pl.: ZAKÓ → FAKÓ

BORZ:

SZARKA:

VÁLL:

- b) A megadott példa alapján alkoss egy-egy képzett szót! A két új szót írd a két pontvonalra!

pl.: SÜT + MÉNY = SÜTEMÉNY

ESIK + MÉNY =

SZEREZ + MÉNY =

2. A következő szólások mindegyikében egy-egy oda nem illő szó található. Húzd alá a hibás szót, és a helyeset írd a pontvonalra!

a) Száz mondatnak is egy a vége.

b) Állához veri a garast.

c) Farkasra bízza a káposztát.

d) Két darálóban örölnek.

3. A zárójelben megadott kifejezések közül melyik illik legjobban a mondatba? A három közül egyet válassz ki, és húzd alá!

Az öreg pór a (tornácon/esküdtszéken/nokedlin) ülve azon (morfondírozott/serteper-télt/ ödöngött) magában, hogy vajon hová tűnt az a két (mérő/icce/vég) vászon a sifonér-ból, amit a lánya (kalákájába/kelengyéjébe/pártájába) szánt.

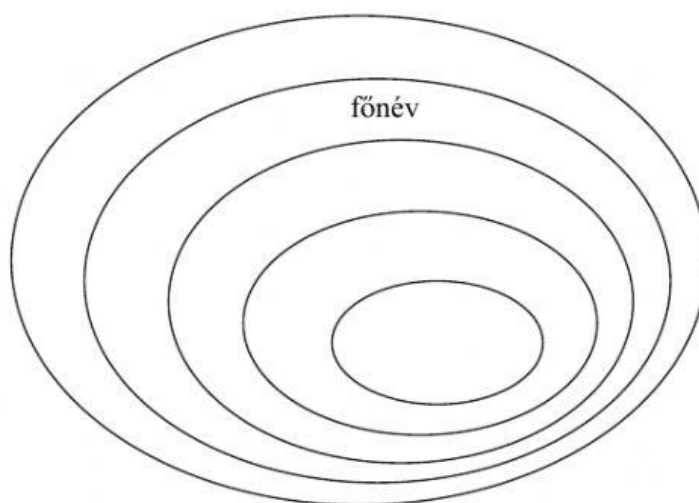
4. Keress szószerkezetenként 2-2 példát a szövegből a táblázat kitöltéséhez! A táblázat mindegyik pontozott vonalára **csak egy** szószerkezetet írsz!

Ritka virágunk az ernyős körtike. Az Őrségben vagy a Bükkben is megtalálható ez a védett növény. Örökzöld, lándzsás levelei örvösen állnak, és virágai kis ernyőben rendeződnek.

állítmány-alany kapcsolat	alárendelő szószerkezet (állítmány-alany nem lehet)	mellérendelő szószerkezet
.....		
.....		

5. Írd be az alábbi ábra megfelelő helyére az alábbi kifejezéseket!

főnév **Balaton** **névszó** **földrajzi név** **tulajdonnév**

6. Egybe vagy külön kell írni a kiemelt szavakat? Karikázd be a megfelelő választ!

a) Ezt a feladatot is meg fogjuk oldani.	egybe	külön
b) Kati nagyon tiszteli az édesapját, fel néz rá.	egybe	külön
c) A furfangos sündisznócska túl járt a róka eszén.	egybe	külön
d) A diák el szerette volna mondani, hogy miért késett el.	egybe	külön
e) Amikor Béla Afrikában élt, hamar meg szerette a banánt.	egybe	külön

7. a) Az alábbi állatmesét Pesti Gábor fordította magyarra a 16. században. Olvasd el figyelmesen, majd válaszolj a kérdésekre!

a	
b	

A rókáról és menyétről

A róka sok éhségnek miatta mikoron igen meg vékonyodott volna, találkozik egy keskeny likon egy kamarába, holott sok búza vala, mellyel mikoron magát jól meg rakta és töltötte volna, akar vala ki menni ugyan azon likon, de a meg rakott hasát nem vonhatja vala ki rajta. Mikoron ötlet távol egy menyét nézné, hogy ott vesződnek, mondá neki: Ha ki akarsz menni azon likon, kin ösztévén jöttél be, tehát ismeg meg ösztévédjél.

- A) Milyen bajba került a róka a kamrában?

.....

- B) Mit mondott neki a menyét? Fogalmazd meg a saját szavaiddal!

.....

.....

- b) Magyarázd meg a nyelvi humort az alábbi üzletnévben! A megadott példa alapján a te válaszd is legalább 2 ötletelemre épüljön!

pl.: **Túró Ruci** (hasznátruha-kereskedés):

Az első szó a turkálásra utal, a második a ruha becéző alakja. A két kifejezés együtt pedig a Túró Rudi termék nevére emlékeztet.

KopaszTom (hajvágó szalon):

.....

.....

.....

8. a) Az alábbi mondatok nyelvhelyességi szempontból hibásak. Találd meg a hibákat, és **írd le a mondatokat** helyesen!

a	
b	

A) Műholdas sugárzású fiataloknak szóló műsort indított az egyik televíziós csatorna.

.....

.....

B) Az Egyesült Államok elküldték új nagykövetüket Budapestre.

.....

.....

- b) Hol találkozhatsz az alábbi jelekkel? Írd a jelek betűjelét a táblázat megfelelő helyére!
Minden jelet egyszer kell felhasználnod, és minden téglalapba kerüljön legalább egy betű!

hely (terület)	tiltó	tájékoztató
I.) parkban		
II.) villamoson, autóbuszon		

A)

B)

C)

D)

E)

F)

9. Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd válaszolj a kérdésekre!

Egy palack levegő

Ha Budapesten, a Frankel Leó utcában búvárruhás embereket látsz, ne döbbenj meg! Nem a Dunában akarnak megmártózni, és jelmezbálba se készülnek – csak éppen a Molnár János-barlangba, Magyarország legnagyobb víz alatti üregrendszerébe tartanak, amelynek a bejárata itt található. Akár negyven méter mélységbe is le lehet merülni, gyönyörű, tiszta a vize, és olyan hatalmas, hogy még mindig van felfedezetlen része.

Hazánkban számos termálvizes barlangban lehet búvárkodni, és sok tó is alkalmas a gyakorlásra. A búvárkodás biztonságos sportág, mert az egész világra kiterjedő szabályozás miatt csak az merülhet le, aki elvégezte a megfelelő tanfolyamot. Ez persze nem vonatkozik az egyszerű lubickolásra, csak az igazi búvárkodásra, ami legalább öt méter mélyen, meghatározott mennyiségű levegő felhasználásával zajlik. A mozgásukban akadályozottak, vakok és gyengén látók is kipróbálhatják, mert új, csodálatos élményt jelent, hogy függőlegesen is mozoghatunk.

Már hétévesen elkezdhető a felkészülés. Először az uszodában kell megtanulnod az alapokat, például hogy legalább kétszáz métert folyamatosan tudj úszni. A búvártanfolyam elvégzése után nemzetközi igazolványt kapsz, ezt kell bemutatnod a búvárbázisokon. A merüléseidről naplót kell vezetned, ezzel igazolod, hogy mennyi tapasztalatot szereztél. Az se baj, ha nincs saját felszerelésed, mert a bázisokon minden kölcsönözhető, és nem kerül többbe, mint egy csónakbérlet.

Nem kell aggódnod a külföldi búvárkodás miatt sem, mert ha nem is beszéled az ország nyelvét, könnyedén megértetheted magad: a víz alatti nyelv nemzetközi! A búvártanfolyamon megtanítják a huszonöt legfontosabb kézjelet. Például, ha minden rendben van, o betűt formálunk az ujjunkkal. Ha messze van a hajó vagy a part, a testünkkel is mutathatjuk az o betűt: két karunkat a fejünk fölött összekulcsoljuk. A különféle víziállatokat is jelezhetjük, például a cápát úgy mutatjuk, hogy a homlokunk közepéhez illesztjük függőlegesen a tenyerünket.

A búvárok palackból lélegeznek, de hogy ne kelljen telefonfülke méretű palackot magukkal vinniük, nagy nyomással összepréselik a levegőt. A hobbibúvárok maximum 40 méter mélyre mennek le, de a technikai búvárok akár több száz méterre is lemerülnek. Ők nem sűrített levegőt szívnak be, hanem más gázokat, és ehhez persze különleges képzés kell. Speciális ruhában még hét kilométer mélyen is dolgoznak búvárok: olajvezetéket, internetkábelt fektetnek.

a	
b	
c	
d	
e	
f	

A bűvárok jelmondatát akkor is érdemes észben tartanod, ha csak lubickolsz a part közelében: *Hozz fel mindent a víz alól, ami belefér a fényképezőgépedbe, és hagyj lent mindent, ami nem!*

(Halász Károly nyomán)

- a) Miért biztonságos sportág a bűvárkodás?

.....

.....

- b) Mi a különbség a hobbibűvárok és a technikai bűvárok között? Két különbséget említs!

	hobbibűvárok	technikai bűvárok
1.		
2.		

- c) Mit jelent az, hogy „a víz alatti nyelv nemzetközi”?

.....

.....

- d) Írd a pontvonalra, hogy mit üzennek az alábbi bűvárjelzések!

I.

II.

.....

.....

- e) Karikázd be a megfelelőt! Bűvárkodhat-e az, aki:

vak

igen – nem

nem tud 2000 métert leúszni

igen – nem

nem rendelkezik saját bűvárfelszereléssel

igen – nem

- f) Értelmezd a bűvárok jelmondatát!

.....

.....

.....

10. A számítógépek és egyéb informatikai eszközök terjedésével egyre ritkábban találkozunk kézzel írt szövegekkel. Vajon szükség van-e mégis arra, hogy mindenki megtanulja és használja a kézírást? Te mit gondolsz erről? 10-12 mondatos fogalmazásodban írd legalább 2-2 érvet, amely a kézírást mellett, illetve ellene szól!

a	
b	
c	
d	
e	

[illegible]